

Prima instanță, Jud. Centru mun. Chișinău: G. Bivol

Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău:

N. Budăi, V. Efros, I. Muruianu

Republica Moldova
Curtea Supremă de Justiție

ÎNCHEIERE

06 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Ala Cobăneanu

judecătorii:

Ion Druță, Nicolae Craiu

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Petrenco Grigore,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Petrenco Grigore către Consiliul Coordonator al Audiovizualului privind anularea pct.6 din decizia nr. 18/86 din 27.05.2015,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de reprezentantul apelantului Petrenco Grigore, avocatul Aronov Roman, și menținută hotărârea Judecătoriei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015,

c o n s t a t ă :

La 21 iulie 2015, Petrenco Grigore a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului Coordonator al Audiovizualului privind anularea pct.6 din decizia nr. 18/86 din 27.05.2015.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin decizia Consiliului Coordonator al Audiovizualului nr. 18/86 din 27 mai 2015, distribuitorii de servicii aflați sub jurisdicția Republicii Moldova urma să sisteze retransmisia postului de televiziune „Rossia 24„ pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen nedeterminat, pe motiv că, ultimul nu respectă principiul echilibrului social - politic, echidistanța și obiectivitatea în cadrul emisiunilor informative.

Menționează că, Consiliul Coordonator al Audiovizualului nu a examinat corect și multiaspectual fondul cauzei, iar prin adoptarea deciziei date a încălcat dreptul la libertatea de exprimare al petiționarului garantat de CEDO. Decizia supusă contestării este nemotivată și chiar eronată, iar Consiliul Coordonator al Audiovizualului în motivarea acesteia s-a limitat numai la expunerea pur declarativă a conținutului art.6, alin.(1), 38 alin.(1), lit. d) din Codul Audiovizualului nr. 260 - XVI din 27.07.2007.

Afirmă că, prevederile art. 6 alin. (1), 38 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului, nu sunt coroborate corect și just cu circumstanțele cauzei deoarece în art.38 „Sanctiuni” din Codul audiovizualului, nu există o sancțiune stabilită de lege sub formă de "sistarea retransmisiei postului de televiziune pe teritoriul Republicii Moldova pe un termen nedeterminat", iar emiterea unei asemenea decizii denotă vădit o tendință intenționată exprimată prin încălcarea flagrantă a prevederilor legale, aplicarea eronată a acestora, depășirea de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului a mandatului său la adoptarea deciziei contestate și formarea unei atitudini preconcepționate defavorabile reclamantului.

Relevă că, Legea nr. 793 din 10.02.2000 "Contenciosul administrativ" prevede expres că, actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, respectiv, decizia contestată contrazice flagrant normele legislației în vigoare.

Explică că, prin decizia contestată reclamantului i-a fost lezat un drept garantat de lege, și anume: dreptul la libertatea de exprimare, acest drept cuprinde libertatea de a primi fapte și idei (art. 3 al Legii "Cu privire la libertatea de exprimare"), sau această lege prevede expres că, orice persoană are libertatea de a primi informații de interes public prin intermediul mass-mediei (art. 6 al Legii "Cu privire la libertatea de exprimare").

Invocă că, conform textului deciziei la nr. 45 din 25.03.2013, prin petiția unei asociații obștești s-a cerut de la CCA adoptarea soluției de interzicere imediată a difuzării postului rusesc "TV 1000 Action" pe teritoriul Republicii Moldova, prin răspunsurile CCA, petiționarului i-a fost comunicată poziția CCA precum că Codul audiovizualului face distincție între activitatea de transmisie și activitatea de retransmisie, pe teritoriul Republicii Moldova postul "TV 1000 Action" nu difuzează, dar este retransmis de către distribuitorii de servicii, Postul "TV 1000 Action" nu este sub jurisdicția Republicii Moldova și nu deține autorizație de retransmisie sau licență de emisie eliberată de Consiliul Coordonator al Audiovizualului, iar serviciul de programe este retransmis în baza contractului de către distribuitorii de servicii, în final, Consiliul a respins ca nefondată sesizarea AO "APOLLO".

Argumentează că, și Postul "Rossia 24" este retransmis pe teritoriul Republicii Moldova de către distribuitorii de servicii, în baza contractelor civile încheiate de către distribuitorii de servicii autohtoni cu titularul de drepturi asupra serviciului de programe retransmis din străinătate (Federația Rusă), în primul rând, prin Codul audiovizualului nu este prevăzută drept sancțiune sistarea retransmisiei unui post de televiziune, la fel, printre drepturile Consiliului nu este dreptul de a dispune sistarea retransmisiei a oricărui post de televiziune din străinătate.

Susține că, este evident că serviciul de programe al postului "Rossia 24" nu provine din statele membre Uniunii Europene sau din statele care sunt parte la Convenția Europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră. Pe nivelul internațional retransmisia postului "Rossia 24" este reglementată în baza "Acordului între Guvernul Republicii Moldova și Guvernul Federației Ruse privind procedura și condițiile difuzării în teritoriul Republicii Moldova a programelor organizațiilor de teleradio difuziune din Rusia" (Соглашение между Правительством Российской Федерации и Правительством Республики Молдова о порядке и условиях распространения программ российских телерадиовещательных организаций на территории Республики Молдова) (Москва, от 08.10.1996) (publicat 17.04.1997 în Monitorul Oficial nr. 024). Respectiv, drepturile Consiliului nu pot fi interpretate extensiv, prin referința la norma generală a art. 10 al Codului care prevede că apărarea drepturilor consumatorilor este asigurată de către Consiliul Coordonator al Audiovizualului, sau Consiliul nu are dreptul de a restrânge temporar sau permanent libera retransmisie a unui anumit serviciu de programe provenind din statele care nu sunt statele membre ale Uniunii Europene și nu sunt statele care sunt parte la Convenția europeană cu privire la televiziunea transfrontalieră.

Precizează că, Consiliul nu este în drept de a constata încălcările Convenției Europene a Drepturilor Omului, acest drept îl au doar instanțele de judecată naționale și internaționale

Specifică că, prin decizia contestată nu se poate demonstra că postul TV "Rossia 24" a încălcat cuiva "dreptul la libertate de exprimare", sau postul TV "Rossia 24" nu s-a amestecat în drepturile altor persoane, în special, din Republica Moldova, postul TV "Rossia 24" nici nu este autoritatea publică. Atunci în cazul încălcărilor comise în programul străin retransmis pe teritoriul Moldovei, responsabilul este titularul autorizației de retransmisie în a cărei ofertă de servicii este inclus serviciul de programe respective. Tot în acest context se remarcă că, în cazul depistării derogărilor de la legislația în vigoare în emisiunile informativ-analitice ale postului „Rossia 24”, Consiliul ar fi fost în drept să-i sancționeze pe titularii autorizațiilor de retransmisie în a căroră conținut este inclus postul de televiziune „Rossia 24”, în baza art. 29 (2), 38 ale Codului audiovizualului.

Indică că, Consiliul a fost în drept de a sancționa acești titularii, cu sancțiunea „avertizare publică”, conform art. 38 alin. (3)-(4) ale Codului Audiovizualului și nicidecum prin sistarea dreptului la retransmisie unui serviciu de programe.

Consideră că, acțiunile Consiliului de sistare a retransmisiei postului "Rossia 24" reprezintă o imixtiune în dreptul la libera exprimare și semne de introducere a unei cenzuri în mass-media, același punct de vedere l-a expus și șeful Misiunii OSCE în Moldova în scrisoarea oficială și anume: "încercările de a limita pluralismul în mass-media trebuie să fie opuse și limitate privind libertatea mass-media din motive de oportunism politic, care poate duce la cenzură.

Menționează că, din punctul de vedere al art. 10 a Convenției Europene a Drepturilor Omului și a practicii CEDO, orice imixtiune în libertatea de exprimare trebuie să fie nu doar una prevăzută de lege și având un scop legitim, dar și una necesară într-o societatea democratică, la caz, se vede că imixtiunea nici nu este prevăzută de lege.

Afirmă că, la adoptarea deciziei au fost lăsat fără atenție argumentul necesității aplicării unei astfel de măsuri, nefiind motivată soluția administrativă în acest caz, fapt ce echivalează cu neexaminarea fondului cauzei și constituie temei de anulare a deciziei date.

Relevă că, prin cererea prealabilă la nr. 651-01 din 01.07.2015 (trimisă la sediul pârâtului) Consiliului i-a fost propus să rezolve litigiul apărut pe cale extrajudiciară, însă cerințele reclamantului au fost respinse integral din motiv de netemeinicie, fapt confirmat prin decizia la nr. 25/118 din 03 iulie 2015. Având drept scop calea extrajudiciară de soluționare a disensiunii, reclamantul a expediat în adresa pârâtului o notificare prealabilă prin care l-a somat să anuleze benevol actul ilegal, însă, până la moment Consiliul nu a întreprins nici o măsură promptă în vederea anulării deciziei nr. 18/86 din 27 mai 2015, astfel se rezidă faptul că pretenția înaintată a rămas fără examinare, fapt ce a dus la adresarea cu prezenta cerere de chemare în judecată.

Prin hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 11 decembrie 2015, s-a respins, ca fiind neîntemeiată acțiunea.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016, a fost respins apelul declarat de reprezentantul apelantului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman.

S-a menținut hotărârea Judecătoriai Centru, mun. Chișinău din 11.12.2015 prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Petrenco Grigore către Consiliul Coordonator al Audiovizualului privind anularea pct.6 din decizia nr. 18/86 din 27.05.2015.

La 20 aprilie 2016, în termenul prevăzut de art. 434 alin. (1) CPC, reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman a declarat

recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 07 aprilie 2016 și hotărârii Judecătorei Centru mun. Chișinău din 11 decembrie 2015, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 aprilie 2016, cererea de recurs a fost depusă la data de 20 aprilie 2016.

În circumstanțele relevate, recursul declarat de către Pentrenco Grigore se consideră a fi depus în termenul prevăzut de lege.

În susținerea recursului se invocă că instanțele ierarhic inferioare au interpretat în mod eronat legea, precum și au apreciat arbitrar circumstanțele pricinii.

Afirmă că, hotărârea în cauză denotă vădită tendința, exprimată prin încălcarea flagrantă a prevederilor legale, aplicarea eronată a acestora, depășirea de către instanțele ierarhic inferioare ale mandatului său la judecarea acțiunii, formarea unei atitudini preconcept defavorabile împotriva recurentului și favorabile Consiliului Coordonator al Audiovizualului.

Menționează că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, eronat au stabilit faptul respingerii acțiunii, limitându-se numai la expunerea pur declarativă a conținutului art. 6 alin. (1), 38 alin. (1) lit. d) din Codul audiovizualului al RM la nr. 260-XVI din 27.07.2006 (Monitorul Oficial nr.131-133/679 din 18.08.2006), pe când aceste articole nefiind corelate cu situația de fapt și de drept din speță și în genere cu temeiul respingerii acțiunii.

Ca urmare remarcă faptul că, i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, care este unul din elementele fundamentale ale supremației dreptului și orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de Convenția Europeană pentru apărare drepturilor omului și a libertăților fundamentale au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale (p. 1 art. 6 și art. 13 din Convenția Europeană).

La 27 mai 2016, în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de către reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de reprezentantul recurentului Pentrenco Grigore, avocatul Aronov Roman se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Ion Druță

Nicolae Craiu